

уповноваженими особами дій щодо забезпечення процесів дотримання прав і свобод людини і громадянина, відповідно до чинного в Україні законодавства.

Загалом же, права людини у адміністративних провадженнях є ключовим фактором існування самого адміністративного процесу, адже він може бути реалізований лише за умови порушення права. Важливим є також і те, що забезпечення прав людини стосується не лише потерпілої особи чи суспільства, але і особи, яка притягується до адміністративної відповідальності – це позначає справедливість правової системи України та її гуманність і людино центричність. Така позиція співвідносить українську модель правосуддя та інституції притягнення до юридичної відповідальності до Європейських стандартів забезпечення прав і свобод людини і громадянина. Це позитивно впливає на інтеграцію України та подальший розвиток правових механізмів забезпечення не лише в середовищі адміністративного права, але і в межах інших галузей.

Список використаних джерел:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
2. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
3. Загальна декларація прав людини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.
4. Кодекс адміністративного судочинства України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.

Дмитро ТІНІН,

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Крістіна ШАБЛЕВСЬКА,

здобувач вищої освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ У ДОРΟΣЛИХ МОДЕЛЕЙ ПОВЕДІНКИ ДЛЯ ПОДАЛЬШОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Дитинство, яке забрала війна. На жаль, саме таким воно є для українських дітей. Повсякденні обстріли, втрата домівок, вимушена евакуація, поранення, смерті – це все негативно впливає на дитячу психіку.

Під час війни діти натикаються на велику кількість ризиків, потрапляють в складне становище, тож вони потребують турботи та підтримки [1].

В умовах російської агресії проти України, розв'язаної противником, тема захисту прав дітей набуває особливої актуальності. Під час війни порушуються більшість прав дитини: право на життя, право на здоров'я, право бути з сім'єю, право на розвиток особистості, а також право на турботу і захист [2]. Адже в місцях бойових дій чи окупації існує постійна небезпека їхньому життю та здоров'ю. Окрім ризику поранення чи смерті від вибухів та снарядів, діти можуть потрапити під обстріли чи опинитися під завалами зруйнованих будинків [3].

У світі існують міжнародні документи і домовленості, за якими учасники війни мають намагатися спричинити якомога меншої шкоди цивільному населенню. Системно росія не дотримується Женевських конвенцій і Гаазьких конвенцій, декларацій, міжнародно-правових норм, які регулюють захист жертв (серед яких і діти) і методи ведення війни [3].

Забезпечення прав дітей під час воєнного стану потребують об'єднання зусиль великої кількості організацій та установ, тим паче, що в останні місяці з'явилася велика кількість нових документів, які регулюють їх дії, як і дії батьків, інших родичів, піклувальників тощо. Під час воєнного стану ухвалено 14 законодавчих документів, що регулюють захист прав дітей в умовах воєнного стану. З початку серпня 2022 року в Україні запрацював державний портал для розшуку дітей – інформаційна платформа «Діти війни», що допомагатиме правоохоронним органам отримувати дані про дітей, які постраждали під час війни, зникли безвісти чи були переміщені на тимчасово окуповані території або вивезені до країни агресора. Задача кожного суспільства забезпечити захист прав дітей під час воєнного стану. І не лише своїх, місцевих, а й тих, хто приїжджає в пошуку притулку з територій, які окуповані або на яких тривають бойові дії.

Досить розповсюдженою проблемою під час переїздів та евакуацій являються ситуації, в яких діти можуть загубитися, втратити батьків, приїхати в інший населений пункт без дорослих. Обставини під час війни можуть бути різні. Попри численні заклики міжнародних інституцій неухильно дотримуватися норм міжнародного права, кількість злочинів, учинених російською федерацією проти дітей України, збільшується із кожним днем. Сотні загиблих дітей в Донецьку, Луганську, Бучі, Маріуполі, Харкові, тисячі покалічених, згвалтованих, позбавлених батьківської опіки, вивезених незаконно за межі України [1].

Відтак, для українців розповсюдженою проблемою виступає наявність місцевих мешканців в зоні бойових дій, не бажання до останнього залишати свої домівки через різноманітні причини. Найрозповсюдженіше ця проблема стосується людей похилого віку, котрі не хочуть покидати свої домівки й переїжджати до більш безпечних міст. До цього ж, багато осіб серед населення турбується про те, що їх житло може бути пограбоване й через це

не евакууються до безпечного місця. Саме тому на нашу думку, на сьогодні необхідно здійснювати роботу з населенням у тому числі й через ЗМІ з метою наголошення на необхідності залишення територій, на яких постійно ведуться бойові дії з метою полегшення діяльності ЗСУ та зменшення ризику втрати цивільного населення, особливо дітей [4, с. 6].

Поліцейські разом з волонтерами займаються гуманітарною підтримкою та евакуацією сімей з дітьми у Донецькій та Луганській областях де ведуться активні бойові дії. Також вживаються заходи щодо удосконалення системи пошуку дітей. Зокрема, абонентами мобільних операторів надсилаються спеціальні повідомлення про розшук дітей. До пошуку дітей залучаються он-лайн сервіси служб перевізників і таксі, а також інформація розміщується та сайті з продажу квитків.

Розповсюдженим стала тенденція благодійних концертів, на яких збирають гроші для поранених і проводять тренінги для дітей та їх батьків, надаються поради щодо полегшення сприйняття та контролю емоційного стану, який викликає війна. Психологи кажуть, що у стресових ситуаціях діти реагують інакше, ніж дорослі. Такі реакції нерідко залежать від віку та міри порушення відчуття базової безпеки. Діти взагалі здатні значно швидше за дорослих давати собі раду щодо змін у житті, а також пристосовуватися до нових обставин.

Не у всіх виходить самостійно впоратись з вихором внутрішніх емоцій. Після втрати та змін у житті часто трапляється ситуація коли дорослих, які знаходяться поруч із дитиною, вистачає лише на виконання основних обов'язків (вдягнути, погодувати, відвести-привести тощо). Діти залишаються один-на-один зі своїми переживаннями й страхами, бачать, що намагання поговорити або поділитися часом дорослими ігнорується, викликає агресію або сльози у батьків чи дорослих.

На фоні такої комунікації дитина віддаляється, але дорослим також потрібен певний час, щоб самим оговтатися, повернути хоч якийсь контроль над життям, почати знову фінансово забезпечувати себе та своїх дітей. І в цьому разі сил на дитячі переживання зовсім не вистачає [5].

Підводячи підсумок потрібно акцентувати, що чим більше буде поруч із дітьми дорослих людей, що готові допомогти, підтримати, прояснити, розділити з ними їх переживання та захоплення, тим швидше діти відновляться та ймовірність віддалених наслідків зменшиться. До такої моделі поведінки першочергово потрібно підготувати дорослих, адже саме вони будуть впливати та формувати відновлення психоемоційного стану дитини.

Список використаних джерел:

1. Топчій В. Глухівська міська рада - захист прав та інтересів дітей в умовах воєнного стану. Офіційний сайт. URL: <https://hlukhiv-rada.gov.ua/novini/6206-zakhist-prav-ta-interesiv-ditej-v-umovakh-voennogo-stanu>.

2. Борзова І. У Вінниці проведуть заходи для дітей з Донеччини, Луганщини, Харківщини, Херсонщини, Запоріжжя. Офіційний сайт. Вінниця.Info. 07.03.2023. URL: <https://www.vinnitsa.info/news/u-vinnytsi-provedut-zakhody-dlya-ditey-z-donechchyny-luhanshchyny-kharkivshchyny-khersonshchyny-zaporizhzhya.html>.

3. Злочини Росії проти українських дітей. Офіційний сайт Ukraïner. 16.05.2022. URL: <https://ukrainer.net/zlochyny-protu-ditey/>

4. Тінін Д., Антипова А. Тактичні особливості вибору порядку та способу ведення бою в умовах населених пунктів. *Молодий вчений* . 2022. № 8 (108). С. 5-7.

5. Як допомогти дітям пройти крізь виклики війни: поради від дитячого психолога. URL: <https://www.mh4u.in.ua/hochu-dopomogty-blyzkym/how-to-help-children-war/>

Дмитро ТІНІН,

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Віталій ЗАДОРЖНИЙ,

здобувач вищої освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Володимир ТИМОФЄЄВ,

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ГУМАНІЗМ ЯК ОДИН ІЗ ПРИНЦИПІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ ПРИ НАДАННІ ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ

Гуманізм одна із основних принципів Конституції України. Як загально-правова ідея, гуманізм виражає повагу до гідності та прав людини, турботу про благо людей та їх всебічний розвиток, про створення сприятливих для людини соціальних умов, він являє собою дії, які не спрямовані на заподіяння фізичних чи моральних страждань і, звісно смерті. Закріплення цього принципу у головному нормативно-правовому акті країни робить його беззастережно обов'язковим до дотримання. Особливо важливим є його виконання працівниками поліції, оскільки їх діяльність безпосередньо пов'язана з роботою з населенням, а в результаті цієї взаємодії формується громадська думка про державну владу в цілому [1, с. 175].

Відповідно до ст. 27 Конституції України, кожна людина має право на життя. Своєчасне та правильне надання першої допомоги дозволяє зберегти